

Delårsrapport

Pr. 30.9.2013

HOVEDTALL

	30.09.2013	30.06.2013	31.03.2013	31.12.2012	30.09.2012
<i>Resultat (1 000 kroner):</i>					
Resultat før skatt	25.286	18.094	5.875	22.654	18.829
Brutto utlån til kunder	1.807.415	1.718.731	1.719.683	1.726.350	1.745.428
Eika Boligkreditt	786.717	808.008	754.053	711.829	640.504
Total utlånsportefølje (inkl. EBK)	2.594.132	2.526.739	2.473.736	2.438.179	2.385.932
Innskudd fra kunder	1.713.186	1.754.533	1.658.519	1.616.428	1.585.559
<i>I % av GFVK:</i>					
Rentenetto	2,07 %	1,95 %	1,87 %	2,06 %	2,06 %
Netto andre driftsinntekter	1,26 %	1,35 %	1,10 %	0,81 %	0,82 %
Driftskostnader	1,62 %	1,60 %	1,80 %	1,64 %	1,63 %
Resultat før tap og skatt	1,70 %	1,70 %	1,17 %	1,23 %	1,25 %
Tap på utlån og garantier	0,21 %	0,07 %	0,09 %	0,16 %	0,09 %
Tap (+) /gevinst (-)verdipapirer anl. midler	-0,02 %	-0,03 %	-0,01 %	0,05 %	0,03 %
Resultat ordinær drift før skatt	1,52 %	1,66 %	1,09 %	1,02 %	1,13 %
Egenkapitalavkastning (rentabilitet) e. skatt	9,87 %	11,29 %	7,24 %	6,63 %	7,78 %
Kostnader i % av inntekter ex VP	51,79 %	52,07 %	68,60 %	59,45 %	60,28 %
Utlånsvekst siste 12 mnd i balansen	3,55 %	-1,33 %	-3,80 %	-5,84 %	-6,08 %
Utlånsvekst siste 12 mnd inkl. EBK	8,73 %	7,45 %	7,04 %	6,25 %	7,58 %
EBK i % av Personmarkedet	35,58 %	37,54 %	35,93 %	34,34 %	31,76 %
Innskuddsvekst siste 12 måneder	8,05 %	11,35 %	11,35 %	10,36 %	9,90 %
Innskuddsdekning	94,79 %	102,08 %	96,44 %	93,63 %	90,84 %
Forvaltningskapital	2.282.290	2.252.307	2.225.763	2.151.017	2.273.386
Totalkapital *	3.069.007	3.060.315	2.979.816	2.862.846	2.913.890
Vekst siste 12 mndr i FVK	0,39 %	0,03 %	3,38 %	-2,67 %	0,96 %
Vekst siste 12 mnd i Totalkapital	5,32 %	6,95 %	11,33 %	7,16 %	1,84 %
Kapitaldekning	19,37 %	19,96 %	19,80 %	19,75 %	18,27 %
Kjernekapitaldekning	19,37 %	19,96 %	19,80 %	19,75 %	18,27 %
Ren kjernekapitaldekning	16,84 %	17,37 %	17,22 %		
Likviditetsindikator 1	117,25	122,45	116,04	113,03	113,26
Likviditetsindikator 2	121,42	126,84	123,30	121,96	121,89
Gjennomsnittlig likviditetsindikator	119,34	124,65	119,67	117,50	117,58

* Totalkapital = Forvaltningskapital + Portefølje i Terra Boligkreditt

DELÅRSRAPPORT PR. 30.09.2013

Regnskapsprinsipper.

Bankens delårsregnskap skjer etter de retningslinjer som er gitt i regelverket for årsoppgjørs – og utlånsforskriftene. Det er benyttet samme regnskapsprinsipper som i bankens årsregnskap for år 2012. Regnskapet er ikke revidert av bankens revisor. Det er ingen endring i kredittrisikoprofilen i perioden.

RESULTAT

Berg Sparebank hadde ved utgangen av 3. kvartal et driftsresultat før skatt på 25,3 mill. kroner mot 18,8 mill. kroner etter samme periode i fjor. I % av gjennomsnittlig forvaltning utgjorde resultatet 1,52 % mot 1,13 % i fjor. Etter skatt er resultatet 18,8 mill. kroner, mot 13,8 mill. kroner i fjor, noe som tilsvarer en egenkapitalavkastning på 9,87 %.

Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter er 34,4 mill. kroner mot 34,3 mill. kroner i samme periode i fjor. Rentenettoen (i forhold til GFVK) er 2,07 % mot 2,06 % ved samme tidspunkt i fjor. Netto provisjonsinntekter fra banktjenester utgjør 14,0 mill. kroner – en oppgang på 3,6 mill. kroner fra i fjor. Økningen kommer primært fra provisjon boligkreditt, provisjon skadeforsikring og provisjon på kortbruk.

Utbytte fra Eika Gruppen AS og Eika Boligkreditt AS (EBK AS) beløper seg til 3,4 mill. kroner mot 0 mill. kroner i 2012.

Det er bokført en kursgevinst på verdipapirer klassifisert som omløpsmidler etter 3. kvartal på 3,3 mill. kroner, herav 2,6 mill. kroner i rente og kursgevinst på rentefond og 0,2 mill. kroner i kursgevinst på aksjer. Det er i tillegg bokført en netto gevinst på valuta med 0,5 mill. kroner.

Banken har realisert en kursgevinst på anleggsaksjer med 0,4 mill. kroner pr. 3. kvartal 2013.

Ordinære driftskostnader var ved utløpet av 3. kvartal er 26,9 mill. kroner. Dette er 0,2 mill. kroner lavere enn i fjor.

Netto tap på utlån utgjør 3,4 mill. kroner mot 1,4 mill. kroner på samme tid fjor. I 3.kvartal har vi lagt inn en buffer på 1,5 mill. kroner i de gruppevise nedskrivningene. Dette er hovedårsaken til økningen i netto tap på utlån. Individuelle nedskrivninger og nedskrivninger på grupper av utlån utgjør henholdsvis 6,0 mill. kroner og 8,7 mill. kroner. I løpet av året er nedskrivningene økt med 3,4 mill. kroner.

BALANSEN

Verdipapirer

Bankens beholdning av obligasjoner og sertifikater er vurdert til 193,1 mill. kroner. Bankens bokførte beholdning av aksjer, andeler og andre verdipapirer utgjør 175,6 mill. kroner mot 108,0 mill. kroner på samme tid i fjor. Økningen skyldes plassering i pengemarkedsfond fremfor enkeltobligasjoner og sertifikater. Av beholdningen utgjør anleggsmidler 58,8 mill. kroner og omløpsmidler 116,8 mill. kroner. Av anleggsmidler utgjør investeringer i Eika Gruppen AS og Eika Boligkreditt AS - totalt 47,4 mill. kroner. Av omløpsporteføljen utgjør pengemarkedsfondene 106,3 mill. kroner. Eika Kapitalforvaltning AS forvalter bankens likviditetsportefølje plassert i verdipapirer.

Utlån

Berg Sparebank har definert EBK AS som sin primære fundingkilde. Ved utgangen av 3. kvartal var bankens portefølje i EBK AS på 787,0 mill. kroner. Brutto utlån til kunder i bankens balanse utgjør 1.807 mill. kroner mot 1.745 mill. kroner på samme tid i fjor. Dette er en økning på 62,0 mill. kroner eller 3,6 %. Netto nye lån i EBK AS siste 12 måneder 146,0 mill. kroner. Samlet utlånsvekst pr. 30.9.2013 er 208,0 mill. kroner, eller 8,7 % i forhold til samme tid i fjor. Av brutto utlån i egen balanse utgjør 78,8 % lån til personmarkedet. Når vi hensyntar vår portefølje i boligkreditt vil personmarkedet utgjøre 85,2 % av totalt utlån. Bankens overføringsgrad til EBK AS er nå 35,6 % (av bankens utlån til personmarkedet).

Innskudd

Innskudd fra kunder utgjør 1.713 mill. kroner, en økning på 128 mill. kroner eller 8,1 % i forhold til samme tid i fjor. Banken har ved utgangen av 3. kvartal en innskuddsdekning på 94,8 % - en økning på 4,0 % i forhold til samme tid i fjor.

Forvaltningskapital

Forvaltningskapitalen var ved utgangen av 3. kvartal 2.282 mill. kroner mot 2.273 mill. kroner på samme tidspunkt i fjor. I 12 måneders perioden er eksternt funding på tilsammen 125,0 mill. kroner innfridd ved forfall, primært basert på bruk av overskuddslikviditet. Ytterligere overskuddslikviditet er benyttet til å investere i verdipapirer og obligasjoner. Verdipapirporteføljen skal ikke øke risikoen i balansen. Egenkapitalen beløper seg til 265,1 mill. kroner inklusive udisponert overskudd, og egenkapitalandelen er 11,6 % pr. 30.9.2013.

Kapitaldekning

Berg Sparebank benytter standardmetoden for kredittrisiko og basismetoden for operasjonell risiko. Ved utgangen av 3. kvartal hadde banken en kjernekapitaldekning på 19,37 % mot 18,27 % på samme tid i fjor. Ren kjernekapital utgjør 16,84 % pr 30.9.2013. Årets resultat av ordinær drift er som tidligere ikke tatt med i beregningen da det foreliggende delårsregnskap ikke er revidert.

LIKVIDITET OG EKSTERN FUNDING

Bankens funding har følgende struktur pr 30.9.2013:

Type lån	Långiver/tilrettelegger	Forfall	Pålydende NOK
Lån i finansinstitusjon	Eksporfinans ASA	21.12.2013	25.000
Lån i finansinstitusjon	KFS	30.06.2015	35.000
Innlån	Bank2 ASA		10.000
Obligasjonslån	Swedbank /First 10/14	02.01.2014	50.000
Obligasjonslån	DNB Markets	21.03.2016	50.000
Obligasjonslån	Swedbank /First 13/16	30.09.2016	50.000
Obligasjonslån	Fondsobligasjon	Evigvarende *	30.000
	Herav KS funding		85.000
	Herav LS funding		165.000
	Totalt		250.000

*Låntaker har innløsningsrett (call) på fondsobligasjonslån pålydende 30 mill. kroner i oktober 2014.

Samlet eksternt funding utgjør 250,0 mill. kroner, hvorav 85,0 mill. kroner har forfall innen 12 måneder.

Banken har en ubenyttet kontokreditt i DNB på 75,0 mill. kroner, samt likvider i form av kontanter, obligasjoner og andre verdipapirer på 410,0 mill. kroner pr. 30.9.2013 – totalt 485,0 mill. kroner. Det er avsatt likviditet til innfrielse av forfall i 2013/2014.

Med bakgrunn i senere års økte prisforskjell på senior bankobligasjoner og obligasjoner med fortrinnsrett (OMF) har banken definert bruk av boligkreditt som sin primære eksterne fundingkilde. Bankens strategi er gjennom aktiv bruk av boligkreditt å bygge likviditet som skal benyttes til å innfri eksternt funding ved forfall. Dette har frem til nå gitt bedre lønnsomhet enn utstedelse av nye seniorobligasjoner.

Gjennom 2012 og inn i 2013 har pengemarkedsrenter falt og spreadnivåer kommet inn på nivåer som gjør det mer attraktivt å utstede nye obligasjoner. Vår fundingstrategi tilsier derfor en mer nyansert bruk av boligkreditt enn vi har benyttet oss av de 2 siste årene. Banken har som følge av dette utstedt 2 nye obligasjonslån i 2013 – totalt 100,0 mill. kroner. I egen balanse bygges det opp en portefølje av « EBK klare lån» som inngår i beredskapsplan, i tillegg til bruk av EBK AS på ordinær måte.

Likviditetssituasjonen pr. 30.9.2013 betraktes som meget god.

Utsiktene for resten av året -

Det internasjonale pengefondet IMF har lagt frem ferske anslag for utviklingen i både norsk og internasjonal økonomi. Ifølge prognosene blir anslaget for veksten i norsk økonomi, målt ved brutto nasjonalprodukt, kuttet til en vekst på moderate 1,6 % i år.

Arbeidsledigheten anslås til 3,3 % for 2013 og 2014. I april-rapporten ble ledigheten anslått til 3,1 % for 2013.

IMF beskriver en vekst i verdensøkonomi i 2013 i «lavt gir», og nedjusterer sitt anslag på den globale veksten fra 3,1 til 2,9 %.

Norges Bank holdt renten uendret i sitt siste rentemøte. De siste sterke inflasjonstallene trekker rentebanen opp, spesielt på kort sikt, mens svakere vekst og flere arbeidsledige trekker rentebanen ned. Samlet er rentebanen for neste år noe høyere enn det Norges Bank anslo i juni, men banen er uendret for 2015-2016. Usikkerheten er fremdeles stor, men sentralbanken forventer at renten skal være på samme nivå frem til sommeren neste år.

Norges Bank har ikke kommet med noe råd om størrelsen på den motsykliske kapitalbufferen, men hovedstyret kommer til å tilrå gradvis innføring av bufferen og at den påtroppende finansministeren vil ta ansvaret for innføringen.

Regulerende myndigheters økte kapitalkrav til bankene forutsetter økt fokus på kostnadseffektivitet og inntjening i bankene. Selv om Berg Sparebank er solid og godt kapitalisert er det er i gode tider man bygger buffere for dårligere tider. Styrets mål er gjennom balansert og lønnsom drift til enhver tid å tilfredsstille myndigheters og markedets krav og forventninger til kapitaldekning.

Halden og Fredrikstad er et område med netto befolkningstilvekst, relativt lav ledighet og attraktive boligpriser. Dette er lokale rammevilkår som legger forholdene til rette for videre vekst, og styret forventer at utlånsveksten blir om lag 7 % som budsjettert for 2013.

Driftsresultatet pr. 3. kvartal er bedre enn budsjettert. Årets utbytte fra Eika Gruppen AS og Eika Boligkreditt AS samt god vekst i provisjonsinntekter er hovedårsaken til at driftsresultatet pr 30.9.2013 er 6,5 mill. kroner høyere enn på samme tid i fjor.

Det er styrets oppfatning at bankens resultat for 2013 blir tilfredsstillende, og trolig over budsjett.

Halden, 30. september 2013 / 23. oktober 2013

I styret for BERG SPAREBANK

Bjørn Brevig
Styreleder

Anne Vik

Heidi A. Johansen

Bård Degnes

Terje Kristiansen

Merete D. Brynildsen

Jørn Berg,
Banksjef

SPESIFIKASJON AV TAP PÅ UTLÅN.

Bankens utlån vurderes i utgangspunktet til pålydende med unntak av tapsutsatte og misligholdte lån. Alle bankens engasjement skal risikoklassifiseres. Næringslivsengasjement med svak risikoklasse har fortløpende oppfølging gjennom bankens "watch list". Tapsavsetninger blir vurdert fortløpende både for privat- og næringslivsengasjement.

Mislighold.

Misligholdte engasjement over 90 dager utgjør 23,6 mill. kroner som tilsvarer 1,3 % av brutto utlån. Bankens portefølje av misligholdte engasjement er redusert med 5,6 mill. kroner siden årsskiftet. I hovedsak skyldes det at et av bankens tidligere store, misligholdte engasjement er refinansiert av annen bank.

Misligholdte engasjementer:	30.09.2013	30.09.2012	31.12.2012
Brutto misligholdte engasjementer	23.636	29.577	29.212
Individuelle nedskrivninger	4.078	2.189	1.704
Netto misligholdte engasjementer	19.558	27.388	27.508

Tapsutsatte lån.

Tapsutsatte lån som ikke er misligholdt, men hvor kundens økonomiske situasjon innebærer overveiende sannsynlighet for at et antatt tap vil materialisere seg på et senere tidspunkt.

Tapsutsatte, ikke misligholdte lån:	30.09.2013	30.09.2012	31.12.2012
Tapsutsatte ikke misligholdte lån	2.860	4.079	6.394
Individuelle nedskrivninger	1.980	2.873	2.604
Netto tapsutsatte engasjementer	880	1.206	3.790

Tapsavsetninger:	30.09.2013	30.09.2012	31.12.2012
Individuelle nedskrivninger pr. 1/1	4.307	17.483	17.483
- Konstatert tap i perioden hvor det tidligere er foretatt spesifisert tapsavsetning	0	-14.121	-14.886
+ Økte individuelle nedskrivninger i perioden	1.300	554	945
+ Nye individuelle nedskrivninger i perioden	881	1.454	1.907
-Tilbakeføring av tidl. individuelle nedskr. i perioden	-430	-308	-1.141
= Individuelle nedskrivninger	6.058	5.062	4.307
Gruppenedskrivninger pr. 1/1	7.031	7.063	7.063
+ Periodens økning i gruppenedskrivninger	1.658	-252	-32
= Gruppenedskrivninger	8.689	6.811	7.031

Tap på utlån:	30.09.2013	30.09.2012	31.12.2012
Endring individuelle nedskrivninger	1.751	-12.421	-13.176
Endring gruppenedskrivninger	1.658	-252	-32
+ Periodens konstaterte tap på engasjement hvor det tidligere er foretatt individuell nedskrivning	190	14.121	14.886
+ Konstatert tap i perioden som det ikke er avsatt for	823	106	2.044
- Inngått på tidligere konstatert tap	-1.000	-120	-157
Tap på utlån	3.422	1.433	3.565

Berg Sparebank

Resultat (1.000 kr.)	3. kvartal		Hittil i år		Året 2012
	2013	2012	2013	2012	
Renteinntekter og lignende inntekter	25.652	24.995	73.092	76.191	100.544
Rentekostnader og lignende kostnader	12.646	13.405	38.720	41.856	54.702
Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter	13.006	11.590	34.372	34.335	45.842
Utbytte og andre inntekter av verdipapirer med var. avkastning	-	106	3.647	275	958
Provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester	6.179	4.340	16.437	12.356	17.251
Provisjonskostnader og kostnader fra banktjenester	859	688	2.473	1.927	2.767
Netto verdiendr. og gev./tap på val. og verdipapirer omløp	857	1.020	3.283	2.948	2.466
Andre driftsinntekter	-	-	-	-	-
Netto andre driftsinntekter	6.177	4.778	20.894	13.652	17.908
Personalkostnader	5.051	5.421	13.789	13.777	19.020
Administrasjonskostnader	2.093	1.849	6.429	6.425	8.632
Avskrivning m.v. av varige driftsmidler og imm. eiendeler	182	154	562	464	649
Andre driftskostnader	2.069	1.683	6.140	6.484	8.135
Sum driftskostnader	9.395	9.107	26.920	27.150	36.436
Resultat før tap	9.788	7.261	28.346	20.837	27.314
Tap på utlån, garantier m.v.	2.605	137	3.422	1.433	3.565
Sum nedskr/rev av nedskrivning	9	-	362	(575)	1.095
Resultat av ordinær drift før skatt	7.192	7.124	25.286	18.829	22.654
Skatt	2.500	1.932	6.413	4.983	6.847
Resultat av ordinær drift etter skatt	4.692	5.192	18.873	13.846	15.807

Balanse (1.000 kr.)	30.09.13	30.09.12	31.12.12
EIENDELER			
Kontanter og fordringer på sentralbanken	28.334	46.614	84.720
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	71.936	196.219	39.596
Utlån til og fordringer på kunder	1.807.414	1.745.428	1.726.350
Individuelle nedskrivninger	(6.058)	(5.062)	(4.307)
Gruppenedskrivninger	(8.689)	(6.811)	(7.031)
Sum netto utlån og fordringer på kunder	1.792.667	1.733.555	1.715.012
Overtatte eiendeler	1.152	6.352	1.152
Sertifikater, obligasjoner og andre rentebærende verdipapirer med fast avkastning	193.128	160.505	110.393
Aksjer, andeler og andre verdipapirer med variable avkastning	175.630	108.017	182.909
Eierinteresser i tilknyttede selskaper	8.291	7.949	8.291
Utsatt skattefordel	-	-	-
Immaterielle eiendeler	-	-	-
Varige driftsmidler	3.824	3.074	4.178
Andre eiendeler	303	2.284	230
Forsk. betalte ikke påløpne kostnader og opptj. ikke mottatte inntekter	7.025	8.816	4.536
SUM EIENDELER	2.282.290	2.273.386	2.151.017
GJELD OG EGENKAPITAL			
Gjeld til kredittinstitusjoner	70.000	195.000	140.000
Innskudd fra og gjeld til kunder	1.713.186	1.585.559	1.616.428
Verdipapirgjeld	149.930	174.855	99.908
Annen gjeld	16.713	7.967	13.645
Påløpte kostnader og mottatte ikke opptjente inntekter	36.045	33.978	3.492
Avsetninger for påløpte kostnader og forpliktelser	1.298	1.743	1.298
Ansvarlig lånekapital	30.000	30.000	30.000
SUM GJELD	2.017.171	2.029.101	1.904.772
Egenkapital 1.1.	246.245	230.438	246.245
Regnskapsperiodens resultat	18.873	13.846	
SUM GJELD OG EGENKAPITAL	2.282.290	2.273.386	2.151.017

Kontaktpersoner ift bankens delårsrapport:

 Banksjef
 Controller

 Jørn Berg
 Reidun Nygaard

 69196010 / 91313343
 69196026 / 95176060

 e-post:
 Web:

firmapost@berg-sparebank.no
www.berg-sparebank.no